

P/8726841

Na temelju članka 17. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (NN 85/20, 21/23), u skladu sa Zakonom o državnim potporama (NN 47/14, 69/17) i Priopćenjem Komisije – Smjernice Zajednice o državnim potporama poduzetnicima u željezničkom prometu ((SL C 184, 22.7. 2008., str. 13-31), ministar mora, prometa i infrastrukture donosi

Program dodjele državnih potpora za ulaganja koja se odnose na zamjenu kočnih umetaka teretnih vagona u cilju smanjenja buke

POGLAVLJE I

Opće i zajedničke odredbe

Predmet Programa i područje primjene

Članak 1.

- (1) Programom dodjele državnih potpora za ulaganja koja se odnose na zamjenu kočnih umetaka teretnih vagona u cilju smanjenja buke (u dalnjem tekstu: Program) uređuju se uvjeti za dodjelu državnih potpora radi provedbe mjere C1.4.R2-I5 Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026 „Zamjena kočnih umetaka teretnih vagona u cilju smanjenja buke“.
- (2) Ovaj Program predstavlja akt na temelju kojeg se dodjeljuju državne potpore za koordinaciju prometa (u dalnjem tekstu: potpore) u smislu članka 93. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u dalnjem tekstu: UFEU).
- (3) Davatelj potpora iz ovog Programa je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture koje će potpore iz stavka 1. ovog članka dodjeljivati u obliku bespovratnih sredstava.
- (4) Potpore iz ovog Programa spojive su s unutarnjim tržištem ukoliko ispunjavaju uvjete iz članka 93. UFEU, odnosno ako ispunjavaju potrebe koordinacije prometa.
- (5) Ovaj Program podliježe obvezi prijave Europskoj komisiji na ocjenu iz članka 108. stavka 3. UFEU.
- (6) Sve do odluke Europske Komisije kojom se potpore iz ovoga programa ocjenjuju spojivima s unutarnjim tržištem u smislu članka 93. UFEU, davatelj potpore primjenjivat će načelo mirovanja (eng. *stand still clause*) i neće dodjeljivati potpore namijenjene zamjeni kočnih umetaka teretnih vagona.

Nacionalni pravni temelj

Članak 2.

Ovim Programom uređuje se dodjela državnih potpora na temelju Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026., mjera C1.4.R2-I5 Zamjena kočnih umetaka teretnih vagona u cilju smanjenja buke, koji je odobren Provedbenom odlukom Vijeća o odobrenju ocjene Plana za oporavak i otpornost Hrvatske SWD(2021) 197 final, COM/2021/401 final i na temelju postupka utvrđenog Zakonom o državnim potporama¹.

Ciljevi dodjele potpore

Članak 3.

- (1) Na temelju ovog Programa Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture dodjeljuje potpore s ciljem povećanja kvalitete postojećeg vozognog parka posjednika i/ili vlasnika teretnih vagona koji obavljaju prijevoz tereta koristeći željezničku mrežu Republike Hrvatske, uz istodobno smanjenje utjecaja zagađenja bukom iz željezničkog prijevoza u naseljenim područjima Republike Hrvatske kroz koja prolaze željezničke pruge.
- (2) Ostvarivanjem ciljeva iz stavka 1. ovog članka, dodjelom potpora sukladno ovom Programu doprinijet će se i provedbi Uredbe Komisije (EU) br. 1304/2014 od 26. studenog 2014. godine te osigurati poticaji razvoju teretnog željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj te bržem prelasku sa cestovnog na željeznički oblik prijevoza tereta.
- (3) Dodjela potpore sukladno ovom Programu uvjet je za modernizaciju željezničkog teretnog prijevoza, jer bez javne intervencije za zamjenu kočnih umetaka na teretnim vagonima, koja je odobrena u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, praksa pokazuje da ne postoji dovoljno poticaja koji bi motivirali posjednika i/ili vlasnike da sami vlastitim sredstvima provode mjere modernizacije koje bi rezultirale smanjenjem buke i da na taj način spriječe njezin negativan učinak na stanovništvo koje živi u blizini željezničkih pruga i željezničkih terminala.

Opis ulaganja

Članak 4.

- (1) Ulaganja za koja se dodjeljuju potpore sukladno ovom Programu odnose se na nabavu i instalaciju elemenata koji smanjuju buku željezničkih vagona, primjerice nabavu kompozitnih kočnih umetaka, pripremu za ugradnju odnosno demontažu postojećih i naknadnu ugradnju (eng. *retrofitting*) odnosno zamjenu kočnih umetaka.

¹ NN 47/14, 69/17

- (2) Potpore za ulaganja iz stavka 1. ovog članka ne ograničavaju se na određene tipove (vrste) vagona.
- (3) Ulaganjem u naknadne ugradnje elemenata u vagone odnosno zamjenom postojećih kočnih umetaka teretnih vagona s kompozitnim kočnim elementima očekuje se bolji i lakši rad teretnih vagona čija će se buka značajno smanjiti čime će se poboljšati kvaliteta života naročito onim stanovnicima kroz čija naselja prolaze željezničke pruge ili se nalaze u blizini željezničkih terminala.

Korisnici potpora

Članak 5.

- (1) Korisnici potpora sukladno ovom Programu su posjednici i/ili vlasnici teretnih vagona koji obavljaju prijevoz na prugama u Republici Hrvatskoj, i to:
 - 1) Željeznički prijevoznici registrirani u jednoj od država Europskog ekonomskog prostora;
 - 2) Teretni vagoni korisnika potpore koji su upisani u Registru željezničkih vozila u Republici Hrvatskoj ili u Europskom registru vozila (EVR);
 - 3) Željeznički prijevoznici koji koriste željezničku infrastrukturu Republike Hrvatske za teretni prijevoz.
- (2) Potpore sukladno ovom Programu ne mogu se dodijeliti:
 - 1) poduzetniku od kojeg je, na temelju prethodne odluke Komisije kojom se potpora koju je dodijelila država članica ocijenjena nezakonitom i nespojivom s unutarnjim tržištem, zatražen povrat potpore;
 - 2) poduzetniku koji se smatra poduzetnikom u teškoćama u smislu odjeljka 2.2. , točke 20. Komunikacije Komisije – Smjernice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinansijskih poduzetnika u teškoćama².

Definicije

Članak 6.

- (1) Za potrebe ovog Programa primjenjuju se sljedeće definicije:
 - 1) **potpora** – znači svaka mjera koja ispunjava sve kriterije utvrđene u članku 107. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
 - 2) **pojedinačna potpora** - znači:
 - a) jednokratna potpora i
 - b) potpora dodijeljena pojedinačnim korisnicima na temelju programa potpore;
 - 3) **program potpora** – znači svaki akt na temelju kojeg se mogu, bez potrebe za daljnjim provedbenim mjerama, dodjeljivati pojedinačne potpore poduzetnicima koji su utvrđeni u aktu na općenit i apstraktan način te svaki akt na temelju kojeg

² SL C 249/1, 31.7.2014.

- se potpora koja nije povezana s određenim projektom može dodijeliti jednom poduzetniku ili više njih na neodređeno razdoblje i/ili u neodređenom iznosu;
- 4) *korisnik potpore* – znači pravna osoba, posjednik i/ili vlasnik teretnih vagona, koji obavljujući gospodarsku djelatnost, sudjeluje u prometu roba i usluga, a prima državnu potporu na temelju ovog Programa;
 - 5) *poduzetnik* – znači svaki subjekt koji provodi aktivnosti ekonomске naravi, bez obzira na pravni status, odnosno je li osnovan u skladu s javnim ili privatnim pravom, na način financiranja te je li osnovan rad stjecanja dobiti ili ne;
 - 6) *intenzitet potpore* – znači bruto iznos potpore izražen kao postotak prihvatljivih troškova, prije odbitka poreza ili drugih naknada;
 - 7) *poduzetnik u teškoćama* znači poduzetnik za kojeg vrijedi najmanje jedna od sljedećih okolnosti:
 - a) u slučaju društva s ograničenom odgovornošću³ ako je više od polovice njegova upisanog temeljenog kapitala⁴ izgubljeno zbog prenesenih gubitka. To se događa kada se odbijanjem prenesenih gubitaka od pričuva (i svih drugih elemenata koji se općenito smatraju dijelom vlastitog kapitala društva) dobije negativan kumulativni iznos koji premašuje polovicu temeljnog vlasničkog kapitala;
 - b) u slučaju društva u kojem najmanje nekoliko njegovih članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva⁵: ako je više od polovice njegova kapitala navedenog u finansijskom izvještaju društva izgubljeno zbog prenesenih gubitaka;
 - c) ako se nad poduzetnikom provodi cijelokupni stečajni postupak ili on ispunjava kriterije u skladu s nacionalnim pravom da se nad njim provede cijelokupni stečajni postupak na zahtjev vjerovnika;
 - d) u slučaju poduzetnika koji nije MSP, ako je tijekom zadnje dvije godine:
 - i. omjer knjigovodstvenog duga i kapitala poduzetnika bio veći od 7,5 i
 - ii. EBITDA koeficijent pokrića kamata poduzetnika bio je niži od 1,0.

Metodologija Izračuna prihvatljivih troškova i intenziteta potpore

Članak 7.

- (1) Za izračun intenziteta potpore i prihvatljivih troškova sukladno ovom članku, svi iznosi koji se upotrebljavaju su iznosi prije odbitka poreza i drugih naknada. Porez na dodanu vrijednost koji se naplaćuje na prihvatljive troškove ili izdatke, a koji se može vratiti u skladu s primjenjivim nacionalnim poreznim pravom Republike Hrvatske ne uzima se u

³ To se osobito odnosi na vrste društava navedene u Prilogu I. Direktivi 2 Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim finansijskim izvještajima, konsolidiranim finansijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19)

⁴ „Vlasnički kapital“ obuhvaća, prema potrebi, sve premije na emitirane dionice

⁵ To se osobito odnosi na vrste društava navedene u Prilogu II. Direktivi 2013/34/EU

obzir za izračun intenziteta potpore i prihvatljivih troškova. Prihvatljivi troškovi bit će popraćeni pisanim dokazima koji moraju biti konkretni i ažurirani.

- (2) Potpore koje će se isplaćivati s odgodom tj. u budućnosti, uključujući i potpore koje se isplaćuju u više obroka, diskontirat će se na njihovu vrijednost u trenutku dodjele, kao i prihvatljivi troškovi. Prihvatljivi troškovi diskontirat će se na njihovu vrijednost u trenutku dodjele. Pri diskontiranju primijenit će se diskontna kamatna stopa koja se primjenjuje u trenutku dodjele potpore.

POGLAVLJE II

Vrsta i iznos potpore

Vrsta potpore

Članak 8.

- (1) U okviru ovog Programa dodjeljuju se potpore za koordinaciju prometa iz članka 93. UFEU i kriterija sadržanih u Priopćenju Komisije – Smjernice Zajednice o državnim potporama poduzetnicima u željezničkom prometu⁶ (u dalnjem tekstu: Smjernice).
- (2) Koncept „koordinacija prometa“ u smislu članka 93. UFEU ima značaj koji upućuje i opravdava intervencije javnih tijela koje su usmjerene na vođenje sektora prometa u zajedničkom interesu. U načelu potpore koje ispunjavaju potrebe koordinacije prometa smatraju se usklađenim s unutarnjim tržištem, ako je mjera potpore nužna i razmjerna cilju koji se njome želi postići, ako ne narušavaju tržišno natjecanje i ako su ograničene na najviše pet (5) godina.
- (3) Potpore za koordinaciju prometa u skladu s ovim Programom dodjeljuju se za promicanje interoperabilnosti, u obliku potpora za smanjivanje zagadenja bukom u sektoru željezničkog prometa (u dalnjem tekstu: potpore za interoperabilnost).

Prihvatljivi troškovi

Članak 9.

- (1) Prihvatljivi troškovi za interoperabilnost obuhvaćaju sva ulaganja vezana uz smanjenje buke u voznom parku opisana u članku 4. ovog Programa.
- (2) U smislu stavka 1. ovog članka prihvatljivi troškovi izračunavaju kao razlika u troškovima ulaganja u kočne umetke radi smanjenja buke i troškova nastavka upotrebe postojećih kočnih umetaka koji ne smanjuju buku. Slijedom navedenog, prihvatljivi troškovi su dodatni to jest ukupni troškovi koji proizlaze iz ulaganja u smanjivanje buke to jest ugradnje tihih kočnih blokova, i to:

⁶ Priopćenje Komisije – Smjernice Zajednice o državnim potporama poduzetnicima u željezničkom prometu (SL C 184, 22.7. 2008., str. 13-31)

- 1) troškovi zamjene kočnih umetaka za sve tipove vagona;
- 2) troškovi pripreme za ugradnju zamjenskih suvremenih kočnih umetaka, uključujući troškove demontiranja;
- 3) administrativni troškovi.

Intenzitet potpore

Članak 10.

(1) Sukladno Odjeljku 6.3.2. (Nužnost i razmjernost potpora) Smjernica, smatra se da je potpora nužna i razmjerana ako intenzitet potpore za potpore za interoperabilnost to jest za potpore sukladno ovom Programu iznosi do 50 % prihvatljivih troškova iz članka 9. ovog Programa.

(2) Intenzitet potpore iz stavka 1. ovog članka odnosi se na prihvatljive troškove po jednom teretnom vagonu na kojem se vrši zamjena kočnog umetka.

Učinak poticaja

Članak 11.

Potpore sukladno ovom Programu imaju učinak poticaja budući da osiguravaju posjednicima i/ili vlasnicima teretnih vagona unapređenje kvalitete postojećeg voznog parka sufinanciranjem troškova zamjene odnosno naknadne ugradnje suvremenih kočnih umetaka u teretne vagone čime se potiče veća cjenovna konkurentnost ove vrste prijevoza odnosno prelazak s cestovnog na željeznički prijevoz tereta.

Kumulacija potpora

Članak 12.

Potpore dodijeljene sukladno ovom Programu mogu se kumulirati s potporama iz drugih izvora to jest iz nacionalnih, lokalnih ili drugih izvora pod uvjetom da najviši dopušteni intenzitet potpore za zamjenu kočnih umetaka jednog teretnog vagona se ne premaši od 50 posto prihvatljivih troškova koji je utvrđen ovim Programom.

Iznos potpora

Članak 13.

Na temelju Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. u Državnom proračunu Republike Hrvatske osigurano je 2.700.000,00 eura na izvoru 581 - Mehanizam za oporavak i otpornost.

POGLAVLJE III

Postupak dodjele potpore

Članak 14.

- (1) Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture dodjeljuje potpore sukladno ovom Programu u okviru raspoloživih sredstava iz članka 13. ovog Programa putem javnog poziva na dostavu projektnih prijedloga (u dalnjem tekstu: Poziv) na nediskriminirajući i transparentan način.
- (2) U Pozivu na dostavu projektnih prijedloga uređuju se zajedno s uputama za prijavitelje odredbe o prihvatljivosti prijavitelja sukladno članku 5. stavku 1. ovog Programa, sadržaj projektnih prijedloga, evaluacijski kriteriji za dodjelu potpore, dokazi o ispunjavanju uvjeta za korištenje potpora iz Programa, obrada projektnih prijava te drugi uvjeti i rokovi za odabir projekata koji će se sufinancirati u okviru Poziva.

Dodjela potpore

Članak 15.

- (1) Potpore iz ovog Programa mogu se dodjeljivati od dana njegova stupanja na snagu do iskorištenja sredstava, a najkasnije do 31. prosinca 2026. godine.
- (2) Potpora se smatra dodijeljenom na dan sklapanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava između davatelja potpore Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i korisnika potpore, neovisno o datumu isplate bespovratnih sredstava.

POGLAVLJE IV

Završne i prijelazne odredbe

Kontrola i praćenje

Članak 16.

- (1) Korisnik potpore dužan je dostaviti Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture dokaze o izvršenoj zamjeni kočnih umetaka na način i u rokovima utvrđenima u Pozivu iz članka 14. ovog Programa, kao i dokaz o tome da je vagon na koji se odnosi zamjena uredno upisan u Registar željezničkih vozila u Republici Hrvatskoj i/ili u Europskom registru vozila (EVR).
- (2) Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture će Ministarstvu financija, dostavljati podatke o dodijeljenim potporama sukladno ovom Programu u skladu sa Zakonom o državnim potporama i aktima doneseni na temelju toga Zakona.

Stupanje na snagu

Članak 17.

- (1) Ovaj Program stupa na snagu nakon što Europska komisija donese odluku o spojivosti potpore za interoperabilnost iz ovog Programa s člankom 93. UFEU, a Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture donese odluku o donošenju Programa.
- (2) Program se objavljuje na mrežnim stranicama Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (www.mmpi.gov.hr).

Klasa: 910-01/24-03/11
Urbroj: 530-09-2-2-1-25-5
Zagreb, 24. 2. 2025. godine

POTPREDSJEDNIK VLADE I
MINISTAR MORA, PROMETA I
INFRASTRUKTURE

